UNGE DØVE I SYDAMERIKA

Nr. 4
September 2000

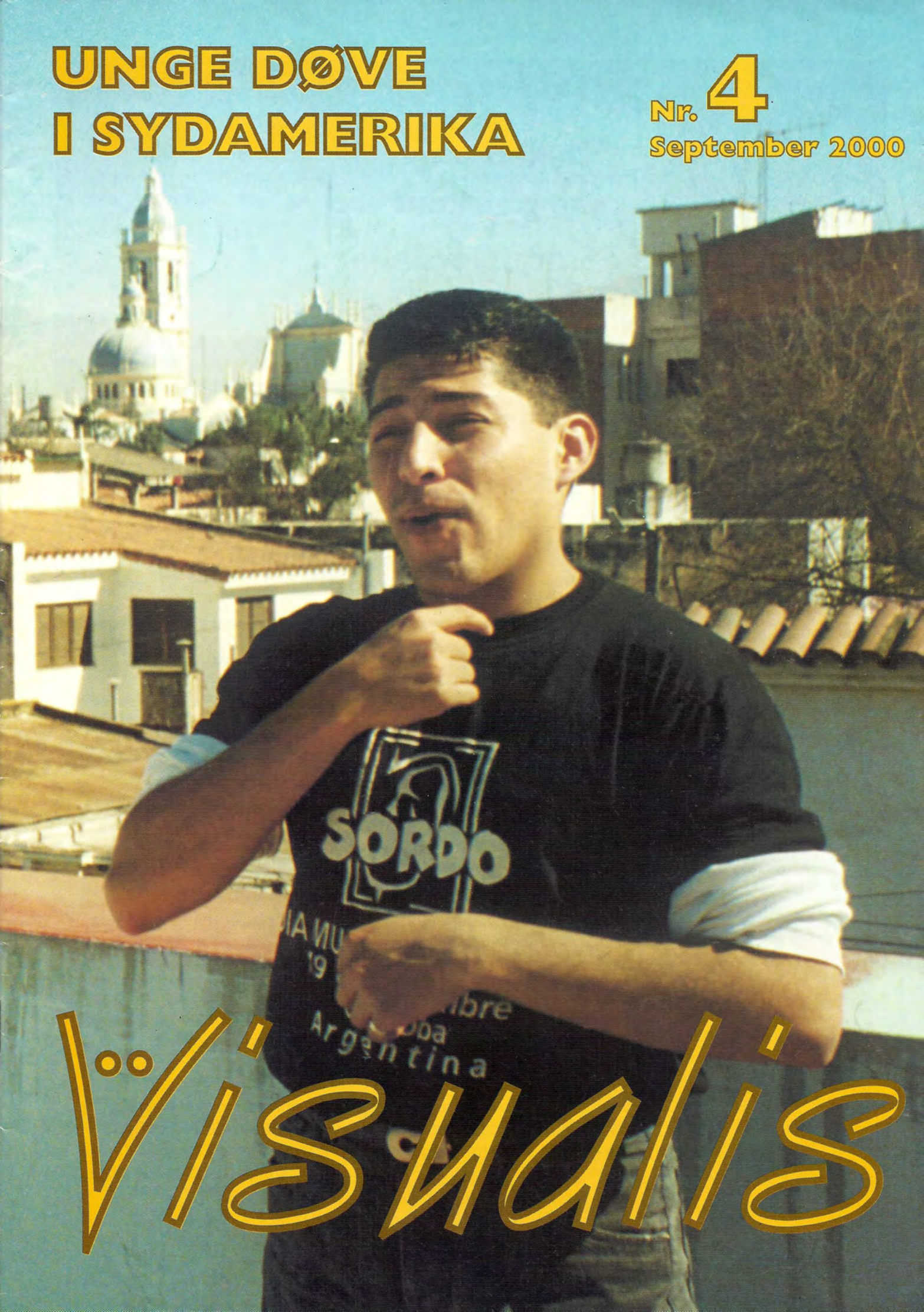

Visualis

Visualis

Nr. 4-2000, 6. årgang
ISSN: 1396-4267

Redaktion:
Alex Hansen (ansv.)
Elisa Klejs Nielsen
Mette Bjørnholt Bertelsen
Michael Vestergaard
Torsten Guhle

Sekretariat:
Danske Døves
Ungdomsforbund
Postboks 704
Rantzausgade 60[1]
2200 København N

Txt. tlf.: 35 24 09 19
Alm.tlf.: 35 24 09 12
Fax: 35 24 09 20
E-mail: ddu@deaf.dk
www: www.deaf.dk/ddu

Annoncer:
Gurli Andersen
Horsensvej 1
Salten, 8653 Them
Tlf.: 86 84 91 11
Fax: 86 84 85 10

Tryk og dtp-udstyr:
Grafisk Værksted
Vandtårnsvej 100
2860 Søborg
Tlf. 39 56 09 90
Fax 39 53 09 91
Txt. 39 66 88 83

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og redigere breve og artikler, der optages i bladet.

Synspunkter, fremført af de enkelte skribenter, dækkes ikke nødvendigvis af forbundet eller af redaktionen.

Indhold

Tolkemangel 4
Åh-abe koncert 6
Salta, Córdoba eller Buenos Aires? 7
FrøkenVerden Show 10
TV-licensen 12
Løkken – festbyen! 14
Ungdomslejr i Portugal 16
Mågeskrig 18
Netugle 19

Forord

Det danske vejr har vist sig fra sin lunefulde side. Nogle valgte så at flygte væk til varmere himmelstrøg og andre foretrak at blive hjemme.

Visualis' redaktion har været verden rundt i Sydamerika, Europa og i vores lille Dannevang. Alt det kan du læse om i bladet.

Efteråret er tegn på forandring i luften og der blæser måske nye vinde til DDU's generalforsamling d. 16. september. Kom og vær med til at bestemme, hvem der skal have posterne som bestyrelsesmedlemmer. For de kommer til at repræsentere DIG!

Ca. 14 dage før generalforsamlingen vil alle medlemmer modtage et lille blad, som DDU har lavet i forbindelse med generalforsamlingen.

Visualis håber at DDU får en vellykket generalforsamling.

Vi opfordrer endnu engang døve og hørehæmmede med skrivelyst og fantasien i orden til at melde sig som skribenter til Danmarks bedste (og eneste!) ungdomsblad for døve og hørehæmmede!

Nyt fra sekretariatet

Kontingent!
Vi vil endnu engang opfordre til, at man tilmelder sig Pengeinstitutternes Betalingsservice (PBS). Kontingentet bliver betalt til tiden, man er fri for at stå i kø på posthuset og man sparer gebyret. Du skal bare aflevere girokortet i din bank.

Juniorlejr aflyst!
På grund af manglende forberedelse og dårlig økonomi aflyste Norges Døve Ungdomsforbund Døves Nordiske Juniorlejr tre uger før den skulle begynde! Dette beklager DDU meget, specielt overfor deltagerne, som desværre måtte blive hjemme.

Generalforsamling!
Bestyrelsen er i fuld sving med forberedelserne til DDU's generalforsamling den 16. september på Diakonissestiftelsen, Peter Bangsvej 1. Der er sendt blad ud om generalforsamlingen til alle medlemmer.

Tolkesituationen
DDU har – på baggrund af den store tolkemangel – opfordret til et møde mellem LF, Center for Døve, tolkeadministratorerne og DDU for at drøfte tolkeprioriteringslisten, forsømmelser, to-tolkeopgaver samt socialtolkeprojektet.

BANDAGIST
DAN CHRISTIANSEN ApS
Fodindlæg - Kompressionsstrømper - Brokbandager
Støttekorsetter - Brystproteser - Ortp. fodtøj
Lev. til det offentlige
Toftegårdsalle 10
2500 Valby
Tlf. 36 16 00 17

PIHL & CO. A/S
Dronning Olgasvej 28
2000 Frederiksberg
38 86 76 11
EL-INSTALLATIONER
EDB-INSTALLATIONER
ANTENNEANLÆG
PORTTELEFONANLÆG
LYSSKILTE
TELEINSTALLATIONER
REPARATIONER
SERVICE

CYMO CYKELCENTER
Østergades Cykelforretning
v/Knud Viggo Hansen
Østergade 47 · 3700 Rønne
Tlf. 56 95 22 18

Bent Mortensen & Søn ApS
Aut. VVS-installatør
Frem 35 A v/Henrik Mortensen
2800 Lyngby
45 87 02 54
Fax 45 93 02 57
Installatører tilsluttet Lyngby-Taarbæk VVS-installatørforening
VVS GAS

Q8 NYBORG
»QVIKTANK HELE DØGNET«
BIL- OG TRAILER UDLEJNING
Service
v/ Bøje Jensen
Vestergade 18
5800 Nyborg
Tlf. 65 30 17 98

Bowlingbaner Selskabslokaler • Café • Pool
samt Morskabsautomater
Bowlingcenter Rønne
Tlf.: 56 91 18 48
Fax: 56 95 84 14
Torneværksvej 18 3700 Rønne

Unge døve tvunget til at udskyde uddannelse

Af Pernille Søndergaard, informationsmedarbejder i Danske Døves Landsforbund

Unge døve vil ligesom mange andre unge gerne have en uddannelse. Men selvom de bliver optaget på deres drømmestudium eller har fået læreplads, er det ikke sikkert, de kan komme i gang. De skal nemlig bruge tegnsprogstolk til at gennemføre uddannelsen. Og tegnsprogs-tolke er der mangel på – især i København og omegn.

I år må 28 unge døve i København og 11 i Nordjylland udskyde deres studier, selvom de er blevet optaget på en uddannelse. Der er simpelthen ikke tegnsprogstolke nok ved kontorerne i henholdsvis København og Ålborg til at dække behovet for tolkebistand. I Odense og Fredericia derimod ser tingene lysere ud for de unge døve. Her kan i alt 24 se frem til at starte på en uddannelse med tolk, og i Midt- og Nordjylland har 8 døve fået tilsagn om tolk.

Flere har behov for tolk

På landsplan er der ansat omkring 95 tolke ved Center for Døve. De fleste er uddannede på den 2-årige tegnsprogstolkeudannelse, som begyndte som et forsøg i 1987. I dag er uddannelsen permanent og forlænget til 3 1/2 år. Der optages to hold studerende hvert år, et på Center for Tegnsprog og Tegnstøttet Kommunikation i København og et på centrets afdeling i Århus. Selvom staben af tolke er vokset betragteligt siden 1987, er der stadig en stor pukkel af tolkeopgaver, der ikke bliver dækket. Det skyldes, at mange flere unge døve tager en videregående uddannelse i dag end for bare 15 år siden.

Desuden er der et voksende antal voksne døve, der bruger tolk i forbindelse med deres arbejde. Uddannelsen af nye tolke har simpelthen ikke kunnet følge trit med den eksplosive udvikling i tolkebehovet. Derudover har en del tolke pådraget sig arbejdsskader. Skader, der minder om dem, syersker får ved ensidigt gentagne bevægelser. Indtil videre har omkring 10 tolke måttet vinke farvel til jobbet på grund af smerter i armene og mindst dobbelt så mange har forladt faget af andre grunde.

Nødt til at prioritere

Tolkemanglen er således ikke et akut opstået problem. Risikoen for at blive bremset i sine studieplaner på grund af mangel på tolk har eksisteret i flere år. Hvert år stiller nye unge døve sig op i køen, og her er det hverken først til mølle-princippet, nepotisme eller betaling under bordet, der afgør, hvem der først får tolk. Center for Døve har sammen med de unge døves interesse-organisation, Danske Døves Ungdomsforbund, lavet en såkaldt prioriteringsliste. Den skal følges, når landets fire tolkekontorer fordeler tolketimer til uddannelse. Først på listen står fortsættere, det vil sige studerende, der allerede er i gang med en uddannelse. Dernæst kommer tidligere afviste, det vil sige studerende, der året før er blevet optaget på et studium, men ikke har kunnet komme i gang med at læse på grund af mangel på tolk. På tredjepladsen står unge, der er sikret en læreplads og dernæst følger i prioriteret rækkefølge nye studerende, højskolelever, elever på folkeskolenivau, HF og gymnasier. Lavest prioriteret er de, der ønsker at tage en uddannelse på et geografisk afsides liggende studiested.

For gamle

I ungdomsforbundet ser man med bekymring på situationen. Nogle af de afviste unge bruger den ufrivillige ventetid på at tage ud at rejse eller finder sig et arbejde. Men der er selvfølgelig også en risiko for, at nogen af dem aldrig kommer i gang, fordi de opgiver håbet om nogensinde at få en tolk, siger ungdomskonsulent Lene Hempel, som desuden peger på det problem, at nogle af de unge døve bliver for gamle, før de kommer i gang.

– Det er jo ikke særlig sjovt at være 22 år f.eks i en HTX-klasse, når klassekammeraterne kun er omkring 17. Der er i forvejen en kommunikationsbarriere, der skal overvindes, og så er det ikke særlig smart med en aldersforskel oveni. Der er ikke så meget, vi kan gøre lige nu og her for at vende situationen; men vi har bedt tolkeadministrationen i København, fordi det pt er det område, der er hårdest ramt, om at se på fordelingen af tolkeopgaver. I dag går 60 % til uddannelsestolkninger og 40 % til anden tolkning. Vi så gerne, at en større andel gik til uddannelsestolkninger.

København hårdt ramt

Poul Mjelva, tolkeadministrator i København, oplyser, at problemet med afviste unge døve er særlig stort i København, fordi der er

mange fortsættere, som jo står øverst på prioriteringslisten, når tolketimerne til uddannelsestolkning skal fordeles:
–Vi gav tilsagn om tolk til omkring 23 nye studerende sidste år, og det betyder at vi har svært ved at få dækket øvrige opgaver. Indimellem har det endda været svært at få dækket hospitalstolkninger, som selvfølgelig står øverst på listen i vores daglige prioritering af tolkeopgaver.

Det er i København, at man finder mange af de mest tolkekrævende opgaver, hvad angår uddannelse. Tre døve er for øjeblikket i gang med en uddannelse på universitetet eller en højere læreanstalt, og dér bliver alle forelæsninger dækket af to tolke, som på skift tolker. Det kræver intens koncentration at være bindeled til et fagligt stof på et højt specialiseret niveau. Det kan en tolk højst klare i 15-20 minutter ad gangen.

Desuden har København flere og mere krævendeAF-bevillinger (tolk til døve i erhverv) end resten af landet, og blandt dem bliver døvepolitiske møder i ind- og udland samt tolke til Nyheder på tegnsprog og DøvefilmVideo prioriteret højst. Men hvordan ser fremtiden ud for det betrængte Københavnerkontor? Poul Mjelva er ikke optimistisk. Det forlyder, at København kun får 3-4 af de nye tolke som springer ud fra Århus i februar 2001. Så heller ikke næste år bliver der tolk til alle de unge døve i København, som er blevet afvist i år. Måske kan nogle få komme i gang efter jul, men først om to års tid forventer tolkekontoret i København lys forude. Fra 2002 år bliver der nemlig udklækket to hold nye tolke hvert år.

Katastrofal situation

HenrikVestergaard, forstander for Nyborgskolen (en efterskole for døve) og formand for forstanderkollegiet for alle døveskoler i Danmark, kalder den nuværende situation „fuldkommen uacceptabel".
– Det er katastrofalt, at unge døve, som er blevet optaget på en uddannelse, ikke kan komme i gang, fordi de mangler tolk. Igennem de sidste par år har Nyborgskolen sagt farvel til flere og flere døve elever, som fagligt set kan måle sig med hørende elever, der forlader folkeskolen.
– Der er en tendens til, at vi giver højere karakterer ved folkeskolens afgangsprøver, og vi kan se, at flere og flere af de unge er parate til at gå videre. De søger ind på en uddannelse, bliver optaget. Alt er på plads – undtagen tolken. Jeg forstår godt, hvis nogle af dem taber modet og opgiver tanken om at komme i gang, siger Henrik Vestergaard.

Han er fortaler for, at både døveskoler og andre institutioner på døveområdet tager et medansvar for problemet. Han opfordrer derfor alle inden for døveverdenen til at kaste et kritisk blik på deres eget forbrug af tolke
–Vi bliver nødt til at spørge os selv: Kan vi ved fælles hjælp – døve og hørende medarbejdere – klare os uden tolk til dette møde?
HenrikVestergaard håber, at der på den måde kan blive frigjort tolke til uddannelsesområdet på lidt længere sigt.

Tegning af Teddy Witzansky.

Åh Abe koncert i Ålborg

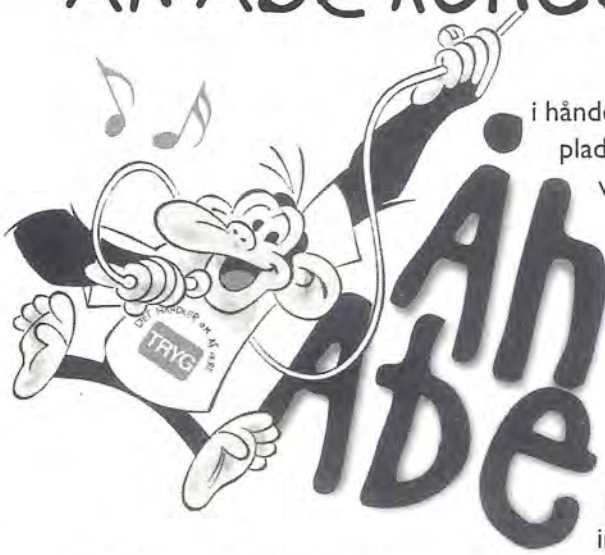

Af Elisa K. Nielsen

Solen skinnede fra en dybblå himmel, og jeg sad på bagsædet af min onkels bil sammen med Line, min 4-årige kusine, på vej til Åh Abe-koncert i Ålborg den 11. juni. Min kusine var mit alibi. Hvis jeg skulle møde nogle døve jeg kendte til koncerten kunne jeg sige, at det var for hendes skyld at jeg var taget med. Men jeg kan fortælle jer en hemmelighed: det var løgn. Jeg tog med fordi jeg meget gerne ville se 2. års tolkestuderende stå deroppe på scenen og tolke alle de kendte børnesange jeg lærte som barn.

Allerede da vi ankom ved indgangen til koncerten var der feststemning, råb og skrig og latteren gav genlyd over det hele. Med min ivrige kusine i hånden gik vi hastigt gennem pladsen helt hen til scenen. Der var døve forældre med hørende børn, hørende forældre med døve børn, døve unge fra Ålborgskolen og mange flere der stod helt henne ved scenen.

Et hold unge og friske tolkestuderende stod smilende og nok lidt nervøse omme bag indhegningen. Klar til en af deres store ildprøver.

Under jubelråb kom Sigurd Barrett fra *Sigurds bjørnetime* ind som den første, og han var også dagens konferencier. Den første tolk dukkede frem på scenen helt til venstre og gik i gang med at tolke alt hvad Sigurd sagde og sang.

Min kusine hev mig i mit bluseærme. Hun ville have at jeg skulle bære hende, så hun bedre kunne se hvad der foregik. Jeg tog hende op på hoften, og hun fik så øje på de to tolke der stod og tolkede hvad Sigurd og Mek Pek sagde til hinanden. Hun stirrede fascineret på dem og udbrød, „Se! Tegnsprog! Ligesom du kan!"

Ved siden af scenen stod der en stor skærm der viste direkte optagelser fra tolkningen under hele koncerten. De der stod omme bagved havde altså en chance for at følge med. Temperaturen sneg sig helt op omkring de 30 grader, tolkene svedte af varme (og måske nervøsitet?), og de små børn holdt troligt ud, hoppede og dansede endda rundt, mens jeg var ved at segne om af varme og af at bære på et 20 kg tungt barn. Men musikken og tegnsprogstolkningen fik mig til at blive på stedet. Det var imponerende flot af de tolkestuderende fra KC-Århus. Hatten af for dem!

Foto: Niels Thure Krarup

Klokken var blevet 15.00, og børn i alle aldre skubbede til hinanden og masede sig selv frem for at komme helt op på scenen, og jeg er lidt over halvanden meter høj og dermed en voksen, så jeg gik lidt om bagved, men stadig med frit udsyn til scenen. Nu må man huske på, at det er en børnekoncert, og at jeg ikke skulle stå på tæerne og strække min hals og håbe på at blive 20 cm. højere.

Så kom den duo som alle børn havde ventet på og det var Creamy. Hurra-råb og hvin lød overalt, men

Foto: Elisa K. Nielsen

det var ikke Creamy jeg ville se. Det var de tre piger, Sherbanu, Dilber og Tina. De tre piger kommer fra Møllevangskolen og måske som nogle af læserne husker, så blev de nr. 2 i Melodi Grand Prix for døve med deres fortolkning af Britney Spears' „Sometimes". De tre kønne piger tolkede meget flot og imponerede alle Creamy's sange.

Pludselig var koncerten forbi. Jeg spejdede ud over menneskemasserne, tusindvis af mennesker strømmede ud til indgangen, men ikke mig. Jeg skulle om backstage. Jeg fik fat i de tre førnævnte piger og fik dem til at fortælle om hvordan det var gået dem siden Melodi Grand Prix for døve. De tre piger sad på en bænk, men de sad uroligt, fnisede og grinede, tydligvis opstemt efter en vellykket koncert. Sherbanu lagde sit ansigt i mere seriøse folder og fortalte at det hele begyndte

Foto: Niels Thure Krarup

med, at det var deres lærer, der havde spurgt dem om de ikke kunne tænke sig at være med i Melodi Grand Prix for døve, og at hun ville tilmelde dem. Som sagt så gjort. Så øvede og øvede de tre piger sig i frikvartererne og i fritiden. De tre piger talte i munden på hinanden, men det lykkedes Dilber at sige, at de optrådte engang til Tinas mors bryllup, og at hun kunne huske at Tinas mor blev meget rørt over det for det var nemlig hendes yndlingssang, og hun havde hjulpet dem meget mens de øvede sig. Tina kikkede lidt forlegent ned i jorden og smilede.

Foto: Niels Thure Krarup

Det var KC i Århus der spurgte dem, om de ikke kunne tænke sig at tolke til Creamy's sange ved Åh Abe koncerten i Ålborg. De tre piger var ikke i tvivl og sagde ja. De havde kun en måned til at øve sig.
På mit spørgsmål om de kunne tænke sig at tolke til rigtige koncerter eller eventuelt i musikvideoer, nikkede de alle ja helt ivrigt og begyndte straks at snakke i munden på hinanden om hvor fedt det kunne være, hvis de fik chancen. Tina fortalte så at det sandsynligvis var deres sidste optræden sammen da Sherbanu skulle til England efter sommerferien, og at hun selv skal på Frijsenborg Ungdomsskole. Dilber fortsætter i 10. klasse på Møllevangskolen. De bliver spredt for alle vinde, men Sherbanu tænkte filosofisk, at der absolut er mulighed for genforening af de tre piger til en mulig optræden med tegsprog til musikken hvis nogen spurgte dem.

Foto: Niels Thure Krarup

Jeg gik ud til pladsen igen og gik hen til bilen med min kusine i hånden, og hun sagde til mig at „det var en rigtig god dag med musik, sodavand, is og tegnsprog. For så kan du også følge med!"
Jeg håber at der kommer mange gode dage med musik, sodavand, is og tegnsprog under koncerterne for både børn, unge og voksne døve fremover. Det er der absolut mulighed for.

Foto: Niels Thure Krarup

Salta, Córdoba eller Buenos Aires?

Af Alex Hansen

I den tidligere, spanske koloniby, Salta, ved foden af Andesbjergene i den nordvestlige del af Argentina er der smukke bygninger der vidner om spansk kolonialisme. Salta har 375.000 indbyggere og ligger 1.187 meter over havet. Mod vest ser man tydeligt Andesbjergene der rager endnu højere op. Der er varmt om dagen og koldt om natten, fordi Salta ligger i ørkenen, og der er ikke langt til Bolivia, Chile og Paraguay herfra.
Salta ligger 1.650 kilometer nordvest for Buenos Aires, men indbyggerne er mere indianske. Mange stammer fra Quechua-indianerne omkring grænsen mellem Bolivia, Chile og Argentina.

Hugo Alberto Farfán har været døv hele sit liv og havde ikke adgang til tegnsprog før han var 18 år gammel.

På taget af vandrerhjemmet „Terra Oculta" har jeg inviteret en fyr på besøg. Han hedder Hugo Alberto Farfán og er 25 år gammel. Han er døv. Fra taget er der god udsigt over Salta og Andesbjergene. Solen skinner, og der er cirka 23 grader varmt.
„Jeg har været døv hele mit liv, men fordi jeg aldrig havde adgang til tegnsprog, følte jeg mig altid isoleret, indtil jeg var cirka 18 år gammel. Mine forældre kunne ikke tegnsprog.", fortæller Hugo der er omkring 1.72 cm høj, bredskuldret og mørkhåret. Hans mimik er meget levende. „Faktisk lærte jeg først tegnsprog da jeg begyndte på universitetet for at læse arkitektur og til arkitekt. Det var et tilfælde, at jeg faldt over nogle døve."

Jeg skynder mig at skrive det hele ned samtidig med at jeg forsøger at forstå det noget anderledes argentinsk tegnsprog. Jeg gentager hvad han har tegnet, og han nikker. Og jeg skriver det bekræftende ned. Han tegner meget hurtigt og levende. „Min søster er også døv, og hun er to år ældre end jeg er. Hun opdagede den døve verden, næsten på samme tid som jeg gjorde. Det var et chok. Tegnsproget var virkelig nyt. Et helt nyt sprog. Jeg var meget flov over at bruge det i begyndelsen. Det var virkelig svært og anderledes. Mimikken. Brug af kroppen. Det var akavet."
Jeg kigger lidt undrende på ham fordi argentinerne generelt set er meget bedre til at bruge mimik og kroppen end de stive danskere er. Måske kan de døve se de små nuancer hernede. Det kan jeg ikke. Det eneste jeg kan se mellem hørende og døve argentinere er, at de døve bruger tegnsprog. I Danmark er det tegnsprog, MIMIK OG KROP.
„Men det var virkelig lækkert. Den orale metode er bestemt ikke for døve. Nu kunne jeg udtrykke mig på den måde jeg ønskede. Og det kan jeg stadig og endnu mere til!"
Hugo fortæller at der officielt bor 200 døve i Salta, men at tallet kan være endnu højere. Salta-provinsen er 155.000 kvadratkilometer stor. Danmark er altså kun en tredjedel så stor. Da han lærte tegnsprog havde han mange konflikter med sine forældre. „Det er uvidenhedens skyld.", siger Hugo med en overbevisende mimik. „Men i dag er det helt fint. Både min søster og jeg er accepteret af familien. Det er desværre ikke tilfældet med de døve i Salta. De fleste er overbeskyttede af deres forældre. Forældrene er bange for at de døve skal fare vild i den store og hørende verden. Så de bliver holdt nede."

I dag er Hugo en støttepæl for de fleste døve. Han hjælper dem ved at fortælle om tegnsprogets opbygning. Hugo er en informatør. Han bidrager til at de fleste døves selvtillid bliver større. „Er du vellidt blandt de unge døve i dag?", spørger jeg lidt provokerende med min krop lidt fremme og hævede øjenbryn for at understrege provokationen. Meget hurtigt svarer han at det er han. Han viser en stor selvtillid. „De unge døve giver mig meget tilbage, nemlig deres tillid til mig, når de føler at de er nede i kulkælderen."
Jeg trækker min krop tilbage i stolen og skriver hvad han netop har sagt.

Henrik sidder lidt længere væk og soler sig. Han tilbyder Hugo et glas sodavand. Hugo takker. Vi skåler. Glassenes klirren kan mærkes i hænderne. „Døve skal ikke skåle på den måde. Klirren er til for de hørende.", siger Hugo med et spørgende udtryk og fortsætter, „Faktisk skal døve skåle på denne måde.". Han tager glasset igen og bøjer hånden så man kan se hans fingre. Vi gør det samme. Og vi lader vores fingre røre hinanden samtidig med at

de holder på vores eget glas. „Netop. Det er en følelsesmæssig, kropslig skålen!". Henrik og jeg vrikker med næsen til hinanden og tænker sikkert det samme. „Sikken god ide!".

Jeg spørger Hugo, hvor han har alle de kulturelle informationer fra. „Jeg læser bøger. Jeg er vokset op i den hørende verden og kender dens præmisser. Men det forholder sig anderledes hos de døve. Det er nemlig ikke den samme verden. Det er derfra, jeg har min viden, for der er nemlig ikke skrevet bøger om de døves historie, kultur og tegnsprog. Lige nu skriver jeg det ned som stikord, men jeg vil gerne skrive en bog om det."
„Er der en bestemt periode du vil dække, når du begynder at skrive om de døve?", kommer det fra mig. „Ja,", svarer han, „fra den første gang jeg mødte døve til den dag i dag."

Buenos Aires og Córdoba har de største koncentrationer af døve. Men tallet er ukendt. Generelt set er de døve porteños (som indbyggerne i BuenosAires kaldes) mere selvbevidste. Det samme gælder Córdoba. Faktisk er Córdoba Argentinas center for døve. Teater, film og kulturelle arrangementer finder sted dér. Córdoba ligger næsten midt imellem Salta og Buenos Aires.
„Hvorfor flytter du ikke til Córdoba eller BuenosAires? Du ville sikkert hurtigt falde til blandt de mere selvbevidste døve porteños.", er det spørgsmål jeg stiller. „De døve i Salta giver mig værdifulde øjeblikke. De viser mig tillid. Det er en dejlig fornemmelse. Alle kender hinanden her, og alle kommer hinanden ved," svarer Hugo.

Hugos T-shirt afslører, at det argentinske håndalfabet involverer en hel del brug af ansigtet.

„Er du filantropisk?", kommer det spørgende fra mig. „Det kan man godt sige. Prøv at forestille dig at du planter et frø i jorden. For at få frøet til at vokse må du vande det. Når der så endelig kommer en plante, skal du stadig vande den, for at den kan udvikle sig. Jeg har plantet et frø i Salta. Frøet hedder „tegnsprog". For at „tegnsprog" kan udvikle sig må man vande det. Det er det samme med tegnsprog. Jo mere tegnsprog, jo mere udvikles den døve verden. Frøet hedder „tegnsprog", og vandet til „tegnsprog" hedder „mere tegnsprog". Så simpelt er det. Smukt er det også," afslutter han næsten, men skynder sig at tilføje at Salta er en smuk by. Det må jeg give ham ret i.

„Der skal virkelig information til," tegner han livligt. „Argentina bruger ikke amerikansk tegnsprog (ASL) som mange tror. Argentina ligger langt nede mod syd. Nordamerika er helt deroppe."
Informationen har jeg i hvert fald fået, for et kig på Hugos T-shirt afslører at det argentinske håndalfabet involverer en hel del brug af ansigtet. Der står også SORDO på hans T-shirt. Det er spansk og betyder DØV.
De døves mødested i Salta er den lokale spillehal. Vi har nemlig været derinde. De døve hilser varmt på Hugo. Han snakker med alle, mens Henrik og jeg lige prøver at bruge nogle af de nyindlærte argentinske tegn. Men syntaksen er sværere at mestre end vi troede.

„Hvorfor tror de hørende at tegnsproget er universelt? Du kan ikke engang forstå vores tegnsprog!" siger Hugo til mig. „Tegnsproget bruger ikke de små ord som findes i spansk. Lad mig komme med et eksempel. Når man siger „muchas gracias" på spansk (mange tak) skal man skrive det korrekt. Men hvorfor i alverden skal man sige „muchas" på tegnsprog når man har mimikken i forvejen? Det centrale i „muchas gracias" er „gracias", så man skal bruge mimikken til at modificere „gracias". Jeg bryder mig ikke om tegn-argentinsk!" Jeg tænker meget hurtigt på visse fremstående døve personer i Danmark, der bruger de små danske adverbier i stedet for mimikken til at modificere de centrale ord i det man vil tegne!

Det er ved at blive aften, og solen er ved at gå ned. Det bliver køligere. Henrik er gået nedenunder for at spille bordtennis med Xemina, en meget sød porteño. Han gad åbenbart ikke at være med i diskussionen om tegnsprogets syntaks. Jeg takker Hugo for interviewet. Vi gør os klar til at tage ud i byen. Nærmere bestemt spillelandet for at møde de andre døve. Der er ikke en døveforening i Salta. Det kommer.
Hvad regeringen i BuenosAires ikke ved om døve er en anden og længere historie. Men det tegner godt. Meget godt. Frøet får rigeligt med vand selv om det ikke regner i Salta om vinteren.

Frøken Verden-Show

Af Alex Hansen

Vi var mange kammerater der havde aftalt at mødes på Rådhuspladsen klokken tre lørdag den 12. august 2000. Vi skulle feste lidt og ende ude på Christiania for at se Frøken Verden-forestillingen som Bøssehuset ville præsentere i forbindelse med „Gay Mermaid Parade" i København. Jeg troppede op iført det sidste skrig jeg havde købt i São Paulo. „Grønne, skinnende bukser fra São Paulo?" spurgte Charlottes kæreste, Eve. „Det må da være scorebukser? Vi får se om det virker til forestillingen i aften!" Mette dukkede op i pænt tøj. Vejret begyndte at klare op og inden længe var der femten døve inklusive fire engelske turister.

Vi drak og snakkede. „Paraden kommer!", viftede én til os. Vi rejste os og gik ud på H.C. Andersens Boulevard. Trafikken var blevet stoppet. Folk råbte og klappede og hoppede og dansede og hylede. Transvestitterne kom gående bag ved en vogn. På vognen var der halvnøgne fyre der vinkede til højre og venstre. Nogle af dem havde en savlende flot krop. Alle fyrene var gloobjekter. Folk kiggede eller måbede. Transvestitterne var meget flotte. Tøjet var spraglet og fyldte pokkers meget. En god måde at holde folk på afstand! Det ville sikkert nok ikke hjælpe i undergrundsbanen i Hong Kong. Læbestift og make-up var blevet brugt en hel del. Vi fulgte paraden over til Christiansborg. Vejret var godt, og det begyndte at blive lige lovlig varmt. „Kør så for fanden forsigtigt!", råbte en politibetjent til en bilist. Charlotte tolkede hvad han sagde. Han var ret rundhåndet med bandeordene. Vi gik alle på den ene side af vejen. På den anden var der modkørende bilister.

Vi endte foran Christiansborg. „Puf ikke sådan til mig!", sagde den ene af de fire engelske gæster til vagten, der prøvede at få folk op på pladsen fra vejen. „Gør sådan her! Det er høfligere!", fortsatte hun og demonstrerede for politibetjenten hvad han skulle gøre med tre prikken på hans skulder. Hun havde engang været en mand (kønskifteoperation).

Lige pludselig var der tre transvestitter med hvide, gyldne og overdimensionerede balkjoler. De fyldte så meget, at der sagtens kunne være tyve personer i deres sted. Eller man kunne gå lige ind under kjolerne og se hvad der gemte sig. Kun blå cowboybukser og måske også en anden person! Hvor kedelig kan man være? „Må jeg fotografere jer?", gestikulerede jeg. Jeg fik lov. Og voilà. Jeg fik kys med vinden fra dem. „Ærgerligt jeg ikke har kunnet få billet til showet i aften!", sagde Henrik. Alle billetterne var totalt revet væk. Janne skulle være kommet for hun havde haft en billet tilovers. Men hun blev syg. Hun kunne sagtens have gået rundt foran Christiansborg og været billethaj: „Frøken Verden-billet. KUN 700 kroner!". Henrik ville sikkert nok have punget ud. Men Ali fra Sverige fik billetten til den normale pris: 150 kroner. Ærgerligt, Janne, tag dig lidt sammen næste gang!

Gennem Pusher Street på Christiania gik vi og vi havnede ved en bar med udendørs borde og stole. Folk drak på livet løs. Nogle suspekte typer gik rundt. Klokken 20.45 gik vi over til Den Grå Hal, meget opstemte.

FRØKEN VERDEN - konkurrence for rendestensfisseletter i tre akter

„Der er sørme varmt herinde, puha", tegnede Josephine lidt irriteret. Hele 1.600 mennesker presset ind i en stor hal i bedste gaskammerstil og dørene blev også lukket. Vi manglede bare gassen. Folks mere eller mindre behagelige odeurer begyndte at blandes. Vi møvede os frem til den højre side af podiet. Alle viftede med brochuren de havde fået ved indgangen. Man stod og svedte. Sveddråberne trillede ned af kroppen. Store vådpletter flere steder på kroppen var der at finde. Der ville have været køligere i en finsk sauna. Og så dansede man ikke engang. Hvad angår pladsen, så ville en burhøne have klaget over hvor lidt plads den havde hvis den havde været med til forestillingen. Vifternes sus kunne mærkes. Klokken 22.00 gik tæppet op. To tegnsprogstolke, Riinette og Margit, sørgede for tolkningen. De stod i mandetøj – sort og hvidt – og tegnede alt hvad fisseletterne sagde. Vi havde tre stemmesedler hver hvorpå der stod nogle „fisselettistiske" navne såsom frk. Tove Hansen, frk. Gerda, frk. Ramona Macho og frk. Hekla Hollywood. Værterne var Lulu Bettina Halli Corell og Grevinde de Lage. Kender du dem? Ikke? Det var da mærkeligt! „Hende der har bare så lange og flotte ben!", sagde Andreas og gloede på dem,

Fisseletterne viste sig i deres allermest originale tøj og med hatte der var så høje, at det var mærkeligt, at de ikke brækkede halsen – det måtte have været det sidste skrig fra Paris. Tøj der havde så mange farver at selv en amazonpapegøje ville have græmmet sig. Tøj der fyldte fantastisk meget. Sko der var så høje som Rundetårn. Forskellige parykker. Altså ægte glogenstande.

Riinette og Margit repræsenterede hver vært og gjorde det på en smuk måde: de tegnede og overlappede hinanden når den ene afbrød den anden. Det var levende og rigtig godt. Og jeg håber ikke det er sidste gang.

1999 og 2000 har vist en eksplosiv fremgang i kulturel sammensmeltning mellem dø-

ve og hørende inden for underholdningsindustrien. De hørende gloede nærmest også på tolkene. Det bemærkede jeg. Elisa stod og viftede og svedte. Hun havde ikke så lidt tøj på. Stakkels hende. Hun opdagede nemlig bagefter at garderoben var *udenfor*. Surt show, ikke? Nej nej, selve showet var godt, men det var surt show for dem af publikum, deriblandt Elisa(!), der havde taget frakker og tasker med ind i hallen.

Så skulle der stemmes og til sidst tælles. Frøken Ramona Macho fik flest stemmer. Præmier og alt det. Tolkene svedte virkelig. De lange bukser og smoking og skjorter! Da forestillingen var slut gik vi udenfor. Endelig. Køligere luft. Vi snakkede om fisseletterne, og om der mon også var transvestitter blandt publikum. "Orv, hvor var det godt!", sagde Charlotte, "Virker dine bukser fra São Paulo for resten?". Jeg stod der og tænkte. Nej, de havde ikke virket! Jeg måtte gå mere dramatisk til værks. Og heldigvis kom hjælpen snart, for Riinette og Margit kom tilbage med nyt tøj. Margit havde en lang og neon-lyserød paryk på og Riinette en blå. Jeg spurgte Margit om jeg måtte låne den.

„Skulle du ikke hellere tage dine bukser af? Hvis du både har parykken og bukserne på, ved du ikke hvilken af delene, der får dig til at score en fyr.", sagde Margit, Charlotte og Riinette. Margit tilføjede, „Prøv først med pa-

rykken og bagefter bukserne." Nej tak. Jeg beholdt bukserne på.

Ind igen iført den lyserøde paryk. Varmen var virkelig uudholdelig. Folk dansede og drak og kyssede hinanden. Der var plastikbægre overalt på gulvet. Hallen var blevet lavet om igen. Podiet var blevet lidt højere. På den venstre side af podiet var der et bassin med skum. Folk badede der. Det fede var vist, at man ikke kunne se hvad de lavede under skummet! Musikken var fantastisk høj, og det kunne virkelig mærkes! Jeg dansede op af podiet og endte på scenen. Ingen døve her. De var udenfor. Klokken var 02.45. Men hej! Karin kom ind sammen med Riinette og Margit. Margit ville have sin paryk tilbage. Ak! Parykken havde ikke virket. Jo, det havde den. Men jeg havde afslået et tilbud, eller var det to?

„Der er lige noget jeg vil vise dig.", tegnede jeg til Karin, for på den højre side af podiet var der et mørkekammer. og hvad der skete i mørkekammeret, vil jeg overlade til læsernes fantasi.
„En meget interessant oplevelse!", udbrød Karin, mens vi gik ud af mørkekammeret og fortsatte meget hurtigt, i en anden retning "Skal vi ikke snart tage hjem?". Vi havde aftalt at følges ad. På væggen stod der "Sut eller smut!". Vi valgte det sidste.

Udenfor hallen var der mange mennesker. De andre døve var gået ind i teltet (garderoben). Alle var udkørte. Vi havde jo også festet siden klokken 15. Karin, Christian og jeg tog hjem klokken 4. Det havde været en ret heftig aften: anderledes for heteroerne, konventionelt for bøsserne, de lesbiske og de biseksuelle, men underholdende for alle grupper. Alle der var kommet til forestillingen havde bidraget til en symfoni af underholdning, socialt samvær og sex.

TV-Licensens

Af Michael Vestergaard

Kulturmininster Elsebeth Gerner Nielsen fra de Radikale Venstre, fremlagde et medieforslag som blev vedtaget den 28. Marts 2000, som allerede gælder fra 2001.

I det indlæg som kulturministeren fik godkendt, er der mange forskellige „spilleregler" for TV2 og Danmarks Radio. Det handler f.eks. om reklamer, dansk filmproduktion, programmer, service-forpligtelser, børneprogrammer o.s.v. De ting, som er nævnt, er nogle ting som mest vedrører tv-selskaberne.

En ting påvirker os meget, det er den store licensstigning på 408 kroner som stiger over 3 år. „Fra næste år vil alle danske husstande automatisk blive opkrævet den årlige radio- & TV-afgift, som de næste tre år vil stige med 408 kroner til godt 2300 kroner om året. Har man hverken TV eller radio, skal man nu selv framelde sig den offentlige licens". Citat fra Berlingske.dk den 21.03.2000.

Vi har alle sammen en holdning til om vi synes det er rimeligt, at vi skal betale licens. Nogle siger ja, andre nej. Uanset hvilken holdning vi hver især selv har, er der dog noget vi sætter meget højt, nemlig at kunne **vælge selv**, og gerne uden andres indblandning.

Og det er netop denne „vælg selv" holdning som politikerne nu sætter lidt over styr ved at vælge for os. Set ud fra den enkelte borgers økonomiske synspunkt vil man helst være fri for at betale licens. Set ud fra et indholdsmæssigt synspunkt vil man som borger måske gerne betale lidt i licens, for at få leveret TV med et bestemt indhold.

Formålet med TV er vel at tilgodese borgernes behov for oplysning, information og ikke mindst underholdning. TV kanalerne forsøger også at kunne indfri disse behov hos os under de forudsætninger og regelsæt som stilles via lov og folketinget.

Med hensyn til licens, er der stillet forslag til at der skal være en øget licensbetaling. Danskeren betaler allerede ca. kr. 2.000,- om året, nu stiger dette ca. til kr. 2.300. Det svarer til ca kr. 7,- om dagen, uanset om du ser på dit tv eller ej.

Dette beløb er ikke en herregård, og derfor er spørgsmålet om licensbetaling mere et spørgsmål om din holdning. Hvorfor ikke stille forslag om at afskaffe licensen. Er det f.eks. ikke muligt at sende 100%

store stigning over 3 år

reklamefinansieret TV, eller på anden måde få finansieret TV?

Meget kan lade sig gøre, men viljen er måske ikke tilstede, idet det vil koste det offentlige tabet af licensindtægter.

Nej, vi gider selvfølgelig ikke bombarderes med reklamer hele tiden. Er man single, eller et ældre menneske på 80 år, kan det være ligegyldigt med en reklame for Pampers. Eller har man ingen tænder, er man måske ikke specielt interesseret i at se en reklame for tyggegummi. Men man kunne f.eks. vedtage en lov om reklamefinansieret TV, hvori der tages stilling og sættes krav til indholdet.

Eller man kunne f.eks. spørge borgeren om hvilke reklamer der interesserer ham eller hende, og forsøge at indføre selektivt TV, altså TV hvor brugeren kan vælge hvad der skal ses. Denne teknik er allerede brugt af f.eks. Teledanmark. Alt kan lade sig gøre, hvis vi tænker alternativt og ud over de gængse grænser.

Mange døve/hørehæmmede er imod licensstigningen. For vi hører jo ikke radio og skal alligevel betale 140 kroner hvert halve år, men det har også påvirket de hørende mennesker, for de er også imod det, og det har givet politikerne et signal til, at de skal prøve at finde en løsning. Mange ønsker at afskaffe licensen og lade gå ind under vores skat.

I forbindelse med denne artikel har vi fået et skriftlig svar på 3 af vores spørgsmål, som vi har stillet til Torben Frølich fra Danmarks Radio.

1) Licensen stiger meget, vil der komme en speciel ordning til døve og svært hørende, som ikke kan høre radio?

– Dette er jeg ikke i stand til at svare på. Specialordninger er normalt politisk besluttet, men du kan evt. spørge på vores Licenskontor om de har hørt noget og ellers er det på Christiansborg.

2) Tekstningen er der stadig meget lidt af, vil der komme mere, når licensen stiger?

– Der tekstes i øjeblikket henved 1600 danske timer om året specielt til døve og hørehæmmede i DR TV. Det svarer til over fire timer om dagen hele året rundt og er iøvrigt en fordobling af tekstningsmængden fra 1996. Så jeg er ikke enig i at der er for lidt tekstning, som du skriver. Oveni dette tal må man ikke glemme, at de døve og hørehæmmede har adgang til alle udenlandske programmer på lige fod med den øvrige del af befolkningen, eftersom de er tekstet til alle af sproglige hensyn.

De kommende år er hensigten at tekstningen af danske programmer fortsat skal forøges, således at døve og hørehæmmede i endnu større grad kan følge vores tv-programmer på DR 1 og DR 2.

3) Vil licensens store stigning forbedre servicen til døve/hørehæmmede? Som f.eks. tekstning og tegnsprogsprogrammer ?

– Som nævnt i mit svar til spørgsmål 2, så planlægger vi fortsat at forøge antallet af tekstede timer til døve og hørehæmmede. Der er ikke i øjeblikket nogen planer om at udvide mængden af tegnsprogsudsendelser. Størsteparten af disse udsendelser produceres af DøvefilmVideo og vi har løbende dialog med dem om hvordan vi bedst servicerer den døve del af befolkningen, som er i stand til at forstå tegnsprog.

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning.
Dansk landsdækkende organisation med 10 afdelinger.
Vi tilbyder et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

rvt
Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Medlem af Morison International

Statsautoriseret revisor
Henning Ravn Larsen
Grønhøjgade 45
6600 Vejen
Skr. tlf. 75 36 00 97
Alm. tlf. 75 36 02 11
Fax tlf. 75 36 03 31

Statsautoriseret revisor
Ole Artmann
Gl. Kongevej 15
Boks 490 – 1506 København V
Skr. tlf. 33 26 70 10
Alm. tlf. 33 26 70 00
Fax tlf. 33 26 70 01

Løkken – festbyen Numero Uno

Af Mette B. Bertelsen

Gennem de seneste år er mange unge valfartet til Løkken, ogVisualis' udsendte har været en tur i det nordjyske sommerland for at undersøge fænomenet. Det er ikke kun unge, hørende fyre der er taget nordpå for at feste, der er også piger der tager afsted! Og Løkken er ikke mindst populær hos unge døve, folk strømmer til Løkken så snart de har sommerferie. Den lille badeby på den nordjyske vestkyst er ganske enkelt blevet kendt i det ganske land som festbyen numero uno.

Vi var 4 tøser, der ville gentage traditionen, som vi har holdt i hævd gennem en tre-fire år. Så vi tog til Løkken, tungt belæssede med festtøj, telte og masser af sprut. Hvis man vil have det maksimale udbytte af Løkken skal man campere! Senere erfarede vi dog, at det måske næsten er bedre at leje hytter (så behøver man ikke at sove sammen med ørentviste og diverse andre uhyrligheder.) Torsdag kom vi så til Josefines Camping, og det var lige med nød og næppe at vi fik en plads – trods de truende grå skyer og vind af orkanstyrke var campingpladsen fyldt til bristepunktet med drikkende unge – vi blev lidt forbavsede over at se 4 fyre bælle Jägermeister kl. 15 om eftermiddagen. Party time!

Løkken set fra den mandlige synsvinkel

Visualis' udsendte havde fat i fire unge mænd, nemlig Claus, Søren, Klaus og Frank, alle fire i 20'erne, og de var fra Odense. De havde så mageligt placeret sig med tag over hovedet og mulighed for at udfolde deres gastronomiske evner – nemlig i en hytte ved Løkkens Campingcenter og hytteby! (Dette kan varmt anbefales, hvis man ikke er til ørentviste eller at æde pomfritter dagen lang.) De fire unge herrer skulle ikke betale ret meget, da deres pokerklub, DPC (Delfin Poker Klub, red.) finansierede det hele. Så det var bare om at nyde livet.

Hvorfor Løkken?

Claus mente, at Løkken er et fedt sted, fordi der er så mange diskoteker at vælge imellem, dejlige damer at kigge på (og måske lidt mere?) og så den lækre strand. Søren påpegede at Skandinaviens bedste tatoveringssted også forefindes i Løkken, han fik nemlig afprøvet det på sin egen krop. Hvordan kan det være at der er 80% fyre i Løkken? Ifølge Frank, er det fordi at der er mulighed for at få en rigtig herretur ud af sådan et sted som Løkken – kæresterne bliver hjemme, og man tager ud og morer sig med vennerne. Der drikkes til den store guldmedalje, og der er så mange babes at kigge på. Og så er der en god kontakt fyrene imellem – folk fra andre hytter kommer forbi, og alle drikker sammen, hørende og døve. Stemningen er i top!

Yndlingsdiskotek?

Enighed om at det må være Crazy Daisy der hitter. Stemningen er fantastisk, og så gør det ikke noget at priserne på drinks måske er en smule pebrede. Klaus må afstå fra diskussionen omkring hvor det fedeste sted er – han nåede nemlig slet ikke at komme i byen! Crazy Daisy har også en høj standard af sild – der er mange af dem! Dog var der fælles undren over, at størrelsen på de kvindelige bartenderes attributter måske var lidt højere end gennemsnittet. Måske et ansættelseskrav?

DPC's Løkken-råd:

Snup de gamles auto (eller din egen, hvis du er så heldig) og stryg en tur sydpå til Bundesrepublik Deutschland og besøg Kai-Uwe, han sælger nemlig masser af øl. Fyld varevognen med kassevis af Royal (eller andet billigt øl) og medtag evt. også sprutflasker (og håb på at du ikke bliver snuppet i tolden.) Dette er den økonomisk bedste måde at blive godt og gammeldags sumongostiv på i Løkken, hvis du ikke er enig i den danske prispolitik indenfor afdelingen af euforiserende drikkevarer.

Løkken set fra den kvindelige synsvinkel

Visualis' udsendte, nemlig Mette, var i selskab med de tre andre killer-babes Helle, Karen og Charlotte afsted i tre dage, og det var selvfølgelig ikke kun i embeds medfør, men også for at more sig! Alle fire unge damer (ca. 20 år) Charlotte, Helle og Mette er fra Århus, mens Karen havde taget turen fra Københavnstrup. Det har desværre ikke været muligt at foretage et decideret interview, så Visualis' udsendte taler på gruppens vegne (vi er da enige om de fleste ting, ikke å' tøser?)

„Ung-mand-zone"

Der findes kun én „ung-mand-zone" og denne zone ligger tilfældigvis i Løkken, hvor næsten alle er fyre. Så det er lidt af et privilegium at være pige i Løkken, man får også en masse gratis drinks og bliver behandlet som en prinsesse. Ud over det, er der en rigtig fed strand, vandet er rent og uden diverse fremmedlegemer, og der er beachvolley og sydlandsk stemning. Der er fest-stemning døgnet rundt på campingpladsen, og Løkken by night er bestemt noget at skrive hjem om! Desuden er det fedt at ligge på en madras udenfor teltet dagen derpå og rigtig lide af tømmermænd, mens solen skinner. Hvordan kan det være at der er 80% fyre i Løkken? Det ved vi ikke, men det er jo bare helt fint for os tøser! Det må være fordi, at det i Løkken er tilladt og totalt „politisk korrekt" at bælle øl i sig døgnet rundt. Lidt samme fænomen som Roskilde- og Midtfyns festivalerne. Man er rigtig ulækker og konstant stiv.

Yndlingsdiskotek?

Crazy Daisy er den sikre vinder, på grund af stemningen og indretningen. Så skidt med at man skal af med 60 dask for at komme ind. Visualis' damepanel havde godt nok heller ikke rigtig været andre steder, da vi kun var der i tre dage, men det er også mindet fra sidste år, der gør at Crazy Daisy er favoritten. Dog kunne vi se, at der var flere på ecstasy sådan et sted. Men selvfølgelig tager killer-babes ikke sådan noget skidt. Undren over størrelsen af de kvindelige bartenderes attributter? Det tænkte vi ikke over, men hvordan kan det være at dørmænd altid er store og skaldede?

The killer-babes' Løkken-råd:

Øh... charme, selvtillid og lækkert hår! Og sørg for at drikke en hel masse inden I tager i byen – I sparer masser af grunker. Kom eventuelt i kontakt med en flok fyre. De har som regel uhyrlige mængder sprut med fra Tyskland, og de er gavmilde (hvorfor skulle vi piger tage til Tyskland, hvis vi kan få fyrene til det?) Så – I kan simpelthen ikke gøre andet end at tage til Løkken, vel? En lille bemærkning: Redaktionen tager ikke ansvar for ikke-politisk korrekte bemærkninger (eller tag disse med et gran salt), og vis dette endelig ikke til Jeres indre-missionske forældre, hvis I ikke vil spærres inde på klosterskole næste sommer. For Løkken er hottere end politiet tillader!

studie 17 A/S
REKLAME

Bøllingsvej 7B • 4100 Ringsted • Postgiro 9 50 07 66
Telefax 57 67 11 18 • Telefon 57 61 18 18

Datafirmaet
Knud D. Olsen
Kindhestegade 12 F
4700 Næstved

Leverandør til Danske Døves Landsforbund

Tlf. 55 77 56 06
Mobil 40 10 74 75
Fax 55 77 59 06

Adrians Turistfart
Tlf. 47 72 11 97 • Tlf. 47 72 12 12

14 – 58 pers. bus
God kvalitet
Lave priser

Ungdomslejr i Portugal

Af Torsten Guhle

I år blev den europæiske ungdomslejr afholdt i Portugal, nærmere bestemt i Portimão i Algarve. Der var 26 deltagere og fire ledere fra ni forskellige lande. Det var Sverige, Danmark, England, Holland, Belgien, Frankrig, Grækenland, Italien og ikke mindst Portugal. Fra Danmark deltog kun en person, nemlig overtegnede.

Efter fire timers flyvning og to timers ventetid i Lissabon landede jeg i Faro ved midnatstid. Allerede ved udgangen af flyet kunne jeg mærke forskellen på varmen i Portugal og Danmark. Temperaturen var nemlig oppe på 25 grader – husk lige at det var ved midnatstid! Jeg blev hentet af to døve portugisere og blev kørt til vandrerhjemmet „Pousada da Juventude de Portimão" i Portimão hvor lejren fandt sted. Et rart sted, men langt til centrum og stranden. Til gengæld var der et svømmebassin og en tennisbane på stedet og nogle små hyggelige kiosker i nærheden.

Deltagerne fra Frankrig, Grækenland og Portugal var allerede i lejren da jeg ankom. Deltagerne fra England, Sverige, Italien, Holland og Belgien kom først dagen efter. Kort efter at vi havde hilst på hinanden blev jeg af Ricardo, en portugiser, bragt til mit værelse som jeg skulle sove i de næste tolv dage sammen med ham, Matthew fra England (eller rettere sagt Wales) og Anthony fra Frankrig.

Hver dag bød programmet på forskellige foredrag, workshops, udflugter, solbadning og så videre. Den første dag (fredag), bød Amìlcar Morais, formanden for Portugisiske Døves Ungdomsforbund, velkommen til lejren og gav os forskellige informationer. Derefter holdt Helena Carmo, forkvinden for Portugisiske Døves Landsforbund, et foredrag om selvidentitet, især hvad angår accept af døvheden. Efter foredraget blev vi delt i fire grupper for at diskutere døves selvidentitet. Et spændende foredrag. Resten af dagen tilbragte vi i poolen og om aftenen var der underholdning fra de forskellige deltagerlande.

Lørdag besøgte vi Algarve døves ungdomsforbund i Albuferia. Vi blev informeret om hvornår, hvordan og hvorfor de startede deres eget ungdomsforbund. Efter en rundvisning i deres lille hus med blot tre lokaler spiste vi god portugisisk mad. Vi fik også mulighed for at smage sangria, en portugisisk nationaldrik (også spansk). Resten af dagen og aftenen brugte vi på stranden og på at udforske Portimão's natteliv.

Søndag var det olympiadedag, hvor vi alle konkurrerede med hinanden. Der var i alt seksten forskellige lege – to lege pr. land. Danmark og Sverige slog sig sammen da begge lande hver kun havde en deltager. Skandinavien hed det i stedet for Danmark og Sverige. Der var nogle hårde, spændende, sjove og våde lege. Vi blev godt trætte om aftenen, hvor vi så nøjedes med snakke og hygge os på vandrerhjemmet.

Mandag kom Clark Denmark fra University of Bristol i England til lejren og holdt et foredrag om døves samfund med en idé om hvordan det ville se ud i fremtiden. Ville der mon findes døve i fremtiden efter al den teknologi der er i dag? Efter frokosten delte vi os i fire grupper og diskuterede døves samfund i fremtiden. Det var et rigtigt spændende foredrag og vi havde en god diskussion om emnet. Mange kom med forskellige idéer om hvordan døves samfund vil se ud i fremtiden. Aftenen havde nærmest samme program som dagen før.

Tirsdag var der igen et foredrag, denne gang dog om hvordan døve organiserer sig i Europa. Foredraget blev holdt af Helder Duarte fra Portugal. „Hvilke krav stilles der til døves ledere i Europa ?" var det

mest omtalte emne. Det var et af de emner, vi bl.a. diskuterede i vores workshop. Et mindre spændende foredrag, syntes jeg. Resten af dagen tilbragte vi atter i poolen. Det trængte vi også til eftersom temperaturen var oppe på 35 grader, og solen skinnede fra en skyfri himmel. Om aftenen tog halvdelen af os i byen, og den anden halvdel blev på vandrerhjemmet med forskellig underholdning.

Onsdag besøgte vi historiske steder i Aljezur. Vi fik besøgt blandt andet en kirke og den berømte afdøde kunstners hjem. Et anderledes hjem, man ikke kan beskrive, men som man skal se. Efter Aljezur besøgte vi et fort i Sagres. Planen var at vi skulle bade ved Sagres' strand, men det røde flag var hejst hvilket betød at det var farligt at bade. Det blæste nemlig meget på stedet, så vi kørte til Lagos og badede der i stedet for. Resten af dagen og aftenen tilbragte vi på vandrerhjemmet med en bordtenniskonkurrence.

Torsdag tilbragte vi hele dagen i vandlandet i Lagoa. Solen skinnede hele dagen, og flere af os blev solbrændte. To personer måtte på sygehuset. Den ene troede at man startede sollotion med faktor to og byggede op med stærkere faktorer! På resten af lejren måtte de to ikke være i solen uden T-shirts. Surt show for dem. Om aftenen tog vi alle ind i byen og festede natten lang.

Fredag var der et foredrag om EUYD's (European Youth Deaf) historie og baggrund: fra EuroAction, som det hed dengang, til EUYD. Foredragsholderen var Helly Christopoulou fra Grækenland, et tidligere medlem af EUYD. Hun fortalte også om fremtiden i EUYD. Efter frokost holdt Helga Stevens fra Belgien, direktør i EUD, et foredrag om fremtiden for døve i Europa. Efter foredraget delte vi os i to grupper. Den ene gruppe havde spørgsmålet: „Hvad er døve? tegnsprogsbrugere eller handicappede?"

Den anden gruppe diskuterede om hvorfor vi skulle deltage i lejren? For at blive leder? Og komme med forslag om hvad der skal arbejdes med i EUYD i fremtiden. Om aftenen blev vi informeret om WFD juniorlejr i Lissabon i 2001. Efter en lang dag slappede vi af med at spille UNO på vandrerhjemmet. De der tabte skulle gøre et eller andet. Nogle af os tog en natbadning i poolen.

Lørdag var der generalforsamling i EUYD. Her skulle der afgøres, hvor den næste europæiske ungdomslejr skulle afholdes og vælges en ny bestyrelse. Kun fire kandidater stillede op, men under generalforsamlingen stillede Justin Smith op fra England til bestyrelsen. Der var så ikke nogen afstemning.

Den ny bestyrelse består af formand Amílcar Morias fra Portugal, forkvinde Ronit Leven fra Frankrig, sekretær Justin Smith fra England og to bestyrelsesmedlemmer Vannina Vitale fra Italien og Takis Mellios fra Grækenland. Nogle af den ny bestyrelses ønsker er at informere mere om EUYD ved f.eks. at besøge de forskellige EU-lande og holde foredrag om organisationen og oprette en hjemmeside – „http://www.euyd" – hvor de kan oplyse unge døve i Europa om EUYD. Bestyrelsen ønsker også at se mere på unge døves liv i Europa og hjælpe de østeuropæiske lande. Italien og Holland konkurrerede med hinanden om hvilket af de to lande der skulle få fornøjelsen af at arrangere den næste Europæiske Ungdomslejr. Efter en afstemning løb Italien af med sejren, så Europæisk Ungdomslejr afholdes i Italien i år 2002.

Søndag var vores sidste dag sammen. Italienerne rejste nemlig hjem aftenen før. Flere rejste tidligt mandag morgen. Afslutningen bød på en lækker portugisisk middag i Portimão og en sidste badning i poolen. Efter badningen i poolen klædte vi os fint på og kørte helt til Monchique. Der blev afslutningsfesten afholdt.

Det har været en fornøjelse at være med på Europæiske Ungdomslejr i Portugal. Jeg fik lært mange ting og mange ny personer at kende. Før lejren kendte jeg intet til EUYD og heller ikke deltagerne bort set fra svenskeren som jeg mødte på Nordisk Børnelejr for godt syv år siden. Nu kender jeg en del til EUYD og flere unge døve i Europa. I lejren lærte jeg også andre landes kulturer og tegnsprog at kende. Allersidst vil jeg kun råde jer at deltage i Europæiske Ungdomslejr i Italien om to år.

Mågeskrig

Anmeldelse af Alex Hansen

Denne blå bog er den anden bog jeg prøver at smide i offentlighedens søgelys, men det er første gang jeg *anmelder* en bog. En anden bog (af tvivlsom orange farvesmag) fra Center for Tegnsprog og Tegnstøttet Kommunikation har jeg kun *præsenteret.*

Det første man lægger mærke til når man holder den blå bog er at der er en dame på forsiden. Hun vader i det lave vand på stranden. Jeg ville ikke blive overrasket hvis det var Emmanuelle Laborit som i øvrigt er forfatter til bogen. Hun er fransk. Overskriften er MÅGESKRIG. Bogens originaltitel er LE CRI DE LA MOUETTE. Forneden står der Danske Døves Ungdomsforbund 2000 som har udgivet bogen på eget forlag, og det er første gang at DDU vover sig ud i „sådan noget". Bogen er oprindeligt trykt på fransk, og man finder også hurtigt ud af at bogen er blevet oversat til dansk af Anna Marie Stein og Pernille Søndergaard.

En hurtig bladren afslører at der er præcis 128 sider opdelt i 27 forholdsvis korte afsnit. Og siderne er overskuelige og linjeafstanden tilpas.

Emmanuelle Laborit fortæller om sit døve liv, og om hvordan hun har udviklet sig fra barn til voksen med særligt fokus på sit ungdomsliv. Hun fortæller at hun i sin barndom slet ikke havde et velfungerende (tegn)sprog hun kunne forholde sig til. Hun havde mange hjemmelavede tegn som kun hun og hendes mor kunne forstå. Hun led under familiens uvidenhed omkring dét at være døv, og hvad det indebar. Hun troede hun var den eneste døve i hele verden. Alt foregik efter den orale metode.

Vincennes var imidlertid vendepunktet i hendes liv. Hun blev udsat for en voldsom „introduktion" til de døves verden. Vincennes er, kort sagt, et sted hvor der er mange døve. En ny verden åbnedes. Og herfra ser vi hendes egen og forældres uvidenhed udvikle sig til noget meget mere positivt. Pludselig var det franske tegnsprog en kendsgerning. Herfra folder historien sig ud.

Emmanuelle Laborit har gjort et flot forsøg på at skrive en bog hvor hun forbinder generelle informationer om den døve verden og sit svære liv som døv, men der er nogle faldgruber. Bogen er i det store og hele god, men den er somme tider lidt for sensationel. Der steder i bogen, hvor hun lidt for tydeligt gør reklame for døvheden og (det franske) tegnsprog. Der er mange generelle oplysninger om tegnsprog, døvheden og sammenholdet mellem døve personer. Men informationerne kan også virke ret opremsende hvilket kan få læseren til at springe dem over.

Sproget er enkelt, godt og for det meste varierende selv om jeg ikke har brudt mig meget om den overdrevne brug af kommaer. Det er det gamle grammatiske kommasystem der er blevet brugt, og det virker visuelt forstyrrende.

Bogen kan læses af elever fra omkring 7. klasse. Og den bidrager ligeledes til (gode) diskussioner om et bestemt emne som for eksempel „De hørende vil afhjælpe en mangel som vi ikke har. Det ragede mig en høstblomst at kunne høre! Jeg havde ikke lyst til det, og jeg savnede det ikke for jeg vidste ikke hvad det var jeg gik glip af. Man kan ikke have lyst til noget som man ikke aner hvad er." eller „Verden skal ikke og må ikke være perfekt. Det er en del af rigdommen. Selv hvis det lykkedes en forsker at finde det GEN der skyldes at nogle fødes døve som jeg, selv om det skulle lykkes at manipulere med dette gen, ville jeg afvise princippet i det." Det er blot to eksempler ud af mange. Der er også holdningsdiskussioner om Cochlear Implant.

Det er ikke kun døve personer der vil få glæde af at læse bogen. Hørende forældre til døve børn vil ligeledes få udbytte af at læse den. Bogen vil også fjerne nogle milde og typiske fordomme omkring døve og deres tegnsprog. Og det vil også lette forståelsen for de døves verden.

Nu har jeg ikke haft mulighed for at læse bogen på fransk. Jeg kan se flere steder at der er tale om en lettere kulturel og sproglig tilpasning fra oversætternes side. En enkelt gang griber oversætterne ind i selve forfatterens fortælling for at forklare hvordan døve applauderer. Forfatteren fortæller ligeledes at det var umuligt for hende at udtale ordet SVÆR og LORT. Oversætterne har skrevet VÆR og LOR (forfatterens udtale af de to pågældende ord). Her får jeg det indtryk at forfatteren har haft svært ved at udtale S i SVÆR og T i LORT. Det kan virke lidt akavet når man ved at forfatteren er fransk, men det er samtidig et godt og vellykket forsøg fra oversætternes side. Jeg forestiller mig at de franske ord for SVÆR og LORT er DIFFICILE og MERDE. Jeg kunne godt have tænkt mig en forklaring på hvilke bogstaver i de franske ord forfatteren havde svært ved at udtale.

Bogen kan bestilles hos Dansk Døves Ungdomsforbund, Rantzausgade 60, 2200 København N, tlf. 35 24 09 12, teksttlf. 35 24 09 19. For 129 kroner incl. porto og forsendelse.

Netuglen – en ny fugleart?

Af Elisa K. Nielsen

Hvis man havde spurgt mig om for nogle måneder siden, hvad Projekt Netugle gik ud på, ville jeg have givet et meget begrænset svar baseret på rygter og misforståelser.

Men efter et besøg på P.P. Ørumsgade i Århus, hvor Projekt Netugle har sit kontor, er jeg blevet en del klogere. Jeg blev imponeret over projektmedarbejdernes lidenskabelige overbevisning om at dette projekt simpelthen bare skal køre og er til gavn for unge døve.

Før jeg vil fortælle om dens minusser og plusser, vil jeg fortælle hvad projekt Netugle egentlig går ud på. Projekt Netugle er et EDB-netværk hvor unge døve under uddannelse kan holde konferencer om forskellige emner der er relevante for deres uddannelse. Der er allerede 33 primære brugere (døve i uddannelse) og en del andre såsom lærere, trænere, studievejledere med flere.

Dette EDB netværk er landsdækkende, så alle kan være med, men lige nu er der flest brugere fra Jylland. Unge døve i uddannelse på Sjælland, Fyn og andre regioner er mere end velkomne til at benytte dette netværk.

Netværksystemet hedder skolekom, og den benyttes allerede af mange folkeskoler og gymnasier. Det er helt gratis at være med, og man får en gratis e-postadresse.

Uddannelsestrænere

Som noget nyt er der blevet tilknyttet otte døve uddannelsestrænere, hvor de i projekt Netugle kan give råd og vejledning til unge døve under uddannelse. Disse otte personer har de faglige kompentencer der skal til for at hjælpe folk. Trænerne selv har en uddannelse som for eksempel lærer, pædagog, slagter, bygningskonstuktør og så videre. Man kan se disse otte døve uddannelsestrænere på *www.netugle.dk* fra august.

De otte personer deler glædeligt ud af deres personlige ressourcer og erfaringer. De vil være der til at støtte, vejlede og være lyttende over for unge døve under uddannelse der er tilkoblet Projekt Netugle. De kan naturligvis alle tegnsprog og har kendskab til døveverdenen.

Projekt Netugle planlægger at udvide netværket med billedtelefoni, således at man kan kommunikere via en billedskærm, så en studerende kan komme i kontakt med en træner, studievejleder eller lærer, på tegnsprog naturligvis. Lige nu arrangerer projekt Netugle til efteråret en temadag om selve projektet og de ny muligheder billedtelefonien giver.

Det er meget få minusser jeg har kunnet finde omkring selve projektet. Det kunne have været godt med et nordisk samarbejde, og det er der bestemt mulighed for gennem internettet. Men lige nu har projekt Netugle valgt at fokusere på unge døve under uddannelse i Danmark. Det vil imidlertid nok ikke være ret langt ude i fremtiden for at se et nordisk samarbejde være en realitet.

Netuglen mangler „reklame"

En ulempe er efter min mening at Projekt Netugle ikke selv kontakter skolerne og andre uddannelseinstitutionerne for at gøre „reklame" for sig selv. Ikke fordi det er forbudt, men medarbejderne kan ikke vide hvilke skoler eller uddannelsesinstitutioner der har døve studerende. Faktisk har skoler og andre uddannelsesinstitutioner pligt til at skaffe alle nødvendige oplysninger de skal bruge for at hjælpe de døve studerende.

Projektmedarbejderne fik tolkeadministrationerne rundt om i Danmark til at udlevere brochurer om projektet til tolkebrugere under uddannelse. Den eneste måde at gøre opmærksom på projektet på er at gå til medierne. Det vil sige Visualis, Døvebladet, DDU's hjemmeside og så videre.

Man er aldrig alene

Der er mange plusser i projektet: man er aldrig alene under uddannelsesforløbet. Der er altid råd og vejledning at hente hos lærerne, studievejlederne og uddannelsestrænerne der selv er koblet på. Man kan bo i Vestjylland og snakke med en der har samme uddannelse i Nordsjælland. Der er mulighed for „personlig konsultation" med den uddannelsestræner man vil i kontakt med. Det varer ikke så længe, før man kan kontakte uddannelsestrænere og andet gennem billedtelefon. Og det er helt og holdent gratis.

Misforståelser

Følgende er et uddrag om misforståelser med hensyn til projektet af projektmedarbejderens, Per Jespersen, „Status på Projekt Netuglen" som findes i den fulde længde i døvebladets august nummer.

„Måske skal jeg også lige fortælle lidt om hvad projektet IKKE er, for jeg tror nogle unge har misforstået noget: selv om det er et støtteprojekt, er det ikke kun for dem der har problemer eller ikke kan følge de hørende. Projektet er også for alle dem der klarer sig godt. Det er et netværk mellem døve der ønsker at styrke og støtte hinanden solidarisk, og som har en god døv bevidsthed og en vision om en aktiv og spændende fremtid. Det er dem der vil tage ansvaret for egen indlæring og for at kunne følge med i den nyeste udvikling".

„En anden ting er, at nogle har meldt fra på grund af, at der skal opgives personlige oplysninger til EU. Her vil vi sige at disse behandles strengt fortroligt: kun projektets leder får dem at se inden de skal sendes til EU, hvor der er lige så strenge krav til tavshedspligten. Og der er egentlig ikke mere end hvad skattevæsenet allerede ved. Som et offentligt projekt har vi desværre pligt til at bede om disse oplysninger."

Vil du være med?

Enten som bruger af Netuglen eller hvis du kunne tænke dig at være uddannelsetræner?
Så kontakt Netuglen på adressen:

Projektet „Netugle"
P.P. Ørumsgade 11, Bygning 5
8000 Århus C.

Telefon: 86384099
Teksttelefon: 86145769
Fax: 86145788

E-mail: dfus@post4.tele.dk

Meld dig ind i DDU

For 50 kr. om året kan du blive medlem af DDU!
Som medlem får du forskellige fordele:

- Mulighed for at deltage i spændende kurser
- Gratis medlemsblad (Visualis)
- Gratis hjælp og vejledning i forskellige sager
- Deltagelse i nordiskebørne- junior- og ungdomslejre

DDU er **dit** forbund, som tager sig af dig og kæmper for vores fælles sager, f.eks. tolk, uddannelse og meget andet. Jo flere vi er, jo stærkere står vi!

Det tager kun 10 sekunder at udfylde tilmeldningsskemaet nedenfor, så... meld dig ind før du bliver 30!
Klip det ud og send det til:

Danske Døves Ungdomsforbund, Postbox 704,
Rantzausgade 60', 2200 København N

Hvis du allerede er medlem af DDU, kan du jo få en af dine venner meldt ind, hvis de ikke er medlem. Ærligt talt er der ingen undskyldning for ikke at melde sig ind – vi har brug for alle.

Fulde navn:

Adresse:

Adresse:

Postnr.: By: Fødselsdato:

Teksttelefonnummer:

☐ Døv ☐ Døvbleven ☐ Hørehæmmet ☐ Hørende

Medlem af LF i forvejen? ☐ Ja ☐ Nej

Underskrift: